

*Komisja Prawna
Przewodniczący*

12.12.2018

Sz. P. Jerzy Buzek
Przewodniczący
Komisja Przemysłu, Badań Naukowych i Energii
BRUKSELA

Przedmiot: Opinia w sprawie kompleksowej europejskiej polityki przemysłowej w dziedzinie sztucznej inteligencji i robotyki (2018/2088(INI))

Szanowny Panie Przewodniczący!

W ramach procedury podanej w przedmiocie Komisja Prawna, której mam zaszczyt przewodniczyć, została poproszona o wydanie opinii na użytek komisji, której Pan przewodniczy. Na sprawozdawcę komisji opiniodawczej wyznaczono Mady Delvaux. Na posiedzeniu w dniu 20 listopada 2018 r. komisja podjęła decyzję o przedstawieniu tej opinii w formie pisma.

Zgodnie z porozumieniem osiągniętym na mocy art. 54 Regulaminu w sprawie procedury zaangażowanych komisji Komisja Prawna posiada wyłączne kompetencje w kwestiach dotyczących odpowiedzialności i praw własności intelektualnej oraz kompetencje dzielone w odniesieniu do wartości związanych z technologią („etyczny z założenia”).

Komisja Prawna rozpatrzyła tę sprawę na posiedzeniu 6 grudnia 2018 r., a po wymianie informacji między koordynatorami w drodze procedury pisemnej na posiedzeniu 10 grudnia 2018 r. została przyjęta poniższa opinia. Na tym samym posiedzeniu¹ komisja postanowiła zwrócić się do Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w projekcie rezolucji przedstawionych poniżej wskazówek.

¹ W trakcie głosowania końcowego obecni byli: Pavel Svoboda (przewodniczący), Jean-Marie Cavada (wiceprzewodniczący), Mady Delvaux (wiceprzewodnicząca i sprawozdawczyni komisji opiniodawczej), Joëlle Bergeron, Kostas Chrysogonos, Sergio Gaetano Cofferati, Mary Honeyball, Sajjad Karim, Sylvia-Yvonne Kaufmann, António Marinho e Pinto, Julia Reda, Evelyn Regner, Axel Voss, Tiemo Wölken, Francis Zammit Dimech, Tadeusz Zwiefka, Kosma Złotowski, Luis de Grandes Pascual.

Mam nadzieję, że powyższe sugestie będą stanowić użyteczny wkład w sprawozdanie przygotowywane przez Pana komisję.

Z wyrazami szacunku

Pavel Svoboda

WSKAZÓWKI

- A. mając na uwadze, że w rezolucji z dnia 16 lutego 2017 r. zawierającej zalecenia dla Komisji w sprawie przepisów prawa cywilnego dotyczących robotyki (2015/2103 (INL)) wezwano Komisję do zaproponowania spójnych ram prawnych dotyczących rozwoju robotyki, w tym autonomicznych systemów i inteligentnych robotów autonomicznych;
1. nalega, by większą uwagę poświęcać bezpieczeństwu produktów, aby zapewnić ochronę i zaufanie konsumentów do sztucznej inteligencji i robotyki;
 2. podkreśla, że projektowanie sztucznej inteligencji zorientowane na człowieka ma kluczowe znaczenie dla zapewnienia odpowiedzialności za proces podejmowania decyzji przez maszyny i rozliczalności tego procesu;
 3. podkreśla, że ramy tej polityki muszą być opracowane w taki sposób, aby zachęcać do rozwoju wszelkiego rodzaju sztucznej inteligencji, a nie tylko systemów uczenia głębokiego, co wymaga ogromnych ilości danych;
 4. podkreśla, że wykorzystywanie danych w sektorze zdrowia musi być uważnie i etycznie monitorowane oraz nie może w żaden sposób utrudniać dostępu do ochrony socjalnej ani ubezpieczenia;
 5. uważa, że kiedy sztuczna inteligencja jest stosowana we wszczepionych wyrobach medycznych, osoba, w której ciele znajduje się implant, powinna mieć prawo do sprawdzenia i zmodyfikowania kodu źródłowego zastosowanego w wyrobie;
 6. przypomina, że dostępność wysokiej jakości danych jest niezbędna do osiągnięcia faktycznej konkurencyjności w branży sztucznej inteligencji, i wzywa organy publiczne, by zagwarantowały sposoby wytwarzania danych, ich udostępniania i zarządzania nimi przez uczynienie danych dobrem wspólnym, tak jak w przypadku otwartych danych;
 7. z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Komisji dotyczącą utworzenia grupy ekspertów ds. odpowiedzialności i nowych technologii w celu zapewnienia UE wiedzy fachowej na temat stosowania dyrektywy w sprawie odpowiedzialności za produkty w odniesieniu do produktów tradycyjnych, nowych technologii i nowych wyzwań społecznych (tworzenie dyrektywy w sprawie odpowiedzialności za produkty) oraz wspierania UE w opracowywaniu zasad, które mogą służyć jako wytyczne dotyczące ewentualnego dostosowania obowiązujących przepisów na szczeblu unijnym i krajowym w odniesieniu do nowych technologii (tworzenie nowych technologii);
 8. ubolewa jednak, że w trakcie obecnej kadencji nie przedstawiono żadnego wniosku ustawodawczego, co opóźnia aktualizację przepisów dotyczących odpowiedzialności na szczeblu UE i zagraża pewności prawa w tej dziedzinie w całej UE zarówno dla przedsiębiorców, jak i konsumentów;
 9. odnotowuje bieżące prace Międzynarodowej Organizacji Normalizacyjnej (ISO) nad sztuczną inteligencją i wzywa państwa członkowskie do koordynowania działań swoich

członków ISO, aby jak najlepiej bronić wartości i interesów europejskich przy opracowywaniu norm;

10. przypomina wspomnianą wyżej rezolucję z 16 lutego 2018 r., w której Parlament stwierdził, że nie istnieją żadne przepisy prawne, które mają zastosowanie konkretnie do robotyki, ale że istniejące systemy prawne i doktryny mogą być z łatwością zastosowane do robotyki, chociaż niektóre aspekty wydają się wymagać szczególnego rozważenia; ponawia zawarty w rezolucji apel do Komisji, aby wspierała przekrojowe i neutralne pod względem technicznym podejście do własności intelektualnej mające zastosowanie do poszczególnych sektorów, w których możliwe jest zastosowanie robotyki;
11. pod tym względem z zadowoleniem przyjmuje komunikat Komisji skierowany do pozostałych instytucji w sprawie wytycznych dotyczących niektórych aspektów dyrektywy 2004/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie egzekwowania praw własności intelektualnej, ale podkreśla potrzebę monitorowania adekwatności i skuteczności przepisów dotyczących praw własności intelektualnej w celu zarządzania rozwojem sztucznej inteligencji; podkreśla w tym kontekście znaczenie ocen adekwatności;
12. z zadowoleniem przyjmuje powołanie przez Komisję grupy ekspertów wysokiego szczebla ds. sztucznej inteligencji, złożonej z przedstawicieli środowiska akademickiego, społeczeństwa obywatelskiego i przemysłu, w celu opracowania wytycznych dotyczących etyki w dziedzinie sztucznej inteligencji w takich kwestiach jak sprawiedliwość, bezpieczeństwo, przejrzystość, przyszłość pracy, demokracja oraz, w szerszym ujęciu, wpływ na stosowanie Karty praw podstawowych, w tym na prywatność i ochronę danych osobowych, godność, ochronę konsumentów i niedyskryminację;
13. z niecierpliwością oczekuje na wspólne posiedzenie z państwami członkowskimi przewidziane na styczeń 2019 r. po opublikowaniu projektu wytycznych dotyczących etyki pod koniec 2018 r., jak zapowiedziano w komunikacie Komisji z 25 kwietnia 2018 r.;
14. podkreśla rolę, jaką Parlament mógłby odegrać poprzez prace STOA w uwzględnieniu obaw obywateli przy opracowywaniu tych wytycznych;
15. przyjmuje do wiadomości skoordynowany plan działania w sprawie sztucznej inteligencji przedstawiony przez wicekomisarza Andrusa Ansipa w grudniu 2018 r.;
16. zaznacza, że rozwojowi sztucznej inteligencji i robotyki przewodzą obecnie kraje spoza UE, i w związku z tym podkreśla znaczenie wspólnego europejskiego podejścia w celu obrony miejsca UE w rozwoju sztucznej inteligencji;
17. w tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje utworzenie unijnego sojuszu na rzecz sztucznej inteligencji z myślą o pełnej mobilizacji zróżnicowanej grupy uczestników, w tym przedsiębiorstw, organizacji konsumenckich, związków zawodowych i innych przedstawicieli organizacji społeczeństwa obywatelskiego; zauważa, że celem tej szerokiej platformy z udziałem wielu zainteresowanych stron jest uzupełnienie i wspieranie prac grupy ekspertów wysokiego szczebla ds. sztucznej inteligencji, w

szczegółności w przygotowywaniu projektu wytycznych dotyczących etyki w dziedzinie sztucznej inteligencji i w zapewnieniu konkurencyjności UE w rodzącej się dziedzinie sztucznej inteligencji.